

คู่มือ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในทศวรรษที่ ๑๐
สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของ สถานศึกษา เพื่อใช้ควบคู่กับแนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน ให้มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ผ่านกิจกรรมบูรณาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ของสถานศึกษา ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมและปลูกฝังเด็กปฐมวัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีพื้นฐาน ชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดีต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มกราคม 2568

๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก สารบัญ ข ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ 1 ๑.๒ วัตถุประสงค์ 2 ๑.๓ เป้าหมายการดำเนินการ 2 ๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ 3

ส่วนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2.1 พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 5 2.2 นิยามศัพท์ 6

2.3 คุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง

รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา 8 ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานในการน้อมนำ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ 10 สู่ การปฏิบัติของสถานศึกษา

3.1 การดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง 23 3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบาย

ด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา 29 ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์แนวปฏิบัติในการส่งเสริม

คุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
ของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

4.1 ตารางการวิเคราะห์ ด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 35 4.2 ตารางการวิเคราะห์
ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 43 4.3 ตารางการวิเคราะห์ ด้านที่ 3 มีงานทำ-มี
อาชีพ 47 4.4 ตารางการวิเคราะห์ ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี 53

ส่วนที่ 5 ตัวอย่างแนวปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริม
คุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การ
ปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

ตัวอย่างที่ 1 (1. บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน) 62 ตัวอย่างที่ 2 (1. บูรณาการกับรายวิชา
พื้นฐาน) 67 ตัวอย่างที่ 3 (2. บูรณาการการกับรายวิชาเพิ่มเติม) 71 ตัวอย่างที่ 4 (3. จัดใน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) 76 ตัวอย่างที่ 5 (3. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) 79

ค

หน้า

ตัวอย่างที่ 6 (4. จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร) 83 ตัวอย่างที่ 7 (5. จัดเป็นโครงการ) 93 ส่วน
ที่ 6 การนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำ พระบรมราโชบายด้าน
การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

6.1 การนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา 102 6.2 องค์ประกอบแบบนิเทศติดตามการ
ดำเนินงานส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน
ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ 106 ๖.3
เครื่องมือการนิเทศ 108

อ้างอิง 135 คณะกรรมการคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำ
พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
36

ง

ส่วนที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญ

๑

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการ ภูมิพลอดุลยเดชมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์ ๒๕๕๖ : ๒๕๕๖) ๓) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มุ่ง พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มี ปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็น จุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียะ และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มี จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ พลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มี จิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำ ประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมี ความสุข นอกจากนี้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา ประเทศ ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและใน ทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความ พร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบ ด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีของชาติมี หลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะ สื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๖๒ : ๘)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาท อำนาจ หน้าที่ ในการส่งเสริมและกำหนดหน้าที่ให้ดูแลการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท รวมถึงการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการ จัดการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีหน้าที่โดยตรงในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาของประเทศ ที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนากำลังคน ประชากร และทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพ ดังนั้นจากความสำคัญ ดัง กล่าว ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ การ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนตามพระราชดำริและ

จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีแนวทางการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา 2) เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา และ 3) เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้ผู้เรียน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี โดยดำเนินการผ่านกระบวนการสร้างความตระหนัก โดยสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การดำเนินงานและสร้างความเข้มแข็ง การกำกับ ติดตาม ประเมินผล การปรับปรุง/พัฒนา และเน้นการบูรณาการผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 29,312 โรงเรียน ขับเคลื่อนผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนตามพระราชดำริ และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ.มปป : 3) ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนตามพระราชดำริและโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ทั้งในระดับปฐมวัย ระดับมัธยมศึกษา และระดับ มัธยมศึกษาขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดยสถานศึกษาสามารถนำ คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาล ที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาดังกล่าวนี ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนใน ระดับห้องเรียน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม และยั่งยืน

๑.๒ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษานำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี
3. เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี

๑.๓ เป้าหมายการดำเนินการ

1. ผู้บริหารการศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๔. นักเรียน
๕. ผู้ปกครอง

๖. ชุมชน

๕. ภาควิชาหรือฝ่ายการจัดการศึกษา

๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขับเคลื่อนการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การ

ศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรมและมีคุณภาพ 2. สถานศึกษา มีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3. ผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี สามารถสร้าง จิตสำนึก และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

4. ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ทั้ง ๔ ด้าน

๔

ส่วนที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๕

ส่วนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวง รัชกาลที่ 10

2.2 นิยามศัพท์

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 หมายถึง พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ที่มุ่งสร้างพื้นฐาน ให้แก่ผู้เรียน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ด้านมีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง-มีคุณธรรม ด้านมีงานทำ-มีอาชีพ และด้านเป็นพลเมืองดี

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อชาติบ้านเมือง ยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่

ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) **ความรู้ ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง** หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฏระเบียบ กฏหมาย การแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่อชาติบ้านเมือง และการชักชวน โน้มน้าว ให้ผู้อื่นปฏิบัติตามกฏกติกา ระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณีของครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง

2) **ยึดมั่นในศาสนา** หมายถึง การปฏิบัติตามหลักและคำสอนของศาสนาที่นับถือ การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยความเต็มใจ หรือศรัทธา และชักชวน โน้มน้าว ให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลัก และคำสอน ของศาสนาที่นับถือ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

3) **มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์** หมายถึง การกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่แสดงถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ การแสดงถึงความรักและเทิดทูนในสถาบัน พระมหากษัตริย์ และเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และการโน้มน้าวให้ผู้อื่นทำกิจกรรมที่แสดงถึงความรัก และเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์

4) **มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน** หมายถึง การมีความตระหนักและมีพฤติกรรมในการเป็นผู้มีความ โอบอ้อมอารี และคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารี และคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น และการชักชวนหรือโน้มน้าว ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่า ของการเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารี และคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

ผู้เรียนรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด ไม่หลงไป ในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม และช่วยกันสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) **รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ ชั่ว-ดี** หมายถึง เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติ ในสิ่งที่ควรกระทำ ไม่ควรกระทำได้อย่างถูกต้อง มีความคิดสร้างสรรค์ในการบอก ถึงการกระทำที่ดีและไม่ดี และสามารถตัดสินใจในการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม

2) **ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม** หมายถึง การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด มีวินัย สุภาพ สะอาด มีน้ำใจ มีจิต สาธารณะ และบำเพ็ญประโยชน์ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓๗

3) **ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว** หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจ และไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และอบายมุข การละเมิดสิทธิผู้อื่น พฤติกรรมชั่วช้า และการทะเลาะวิวาท

4) **ช่วยกันสร้างคนดีให้แกบ้านเมือง** หมายถึง การมีความตระหนัก และมีพฤติกรรมเป็น จิตอาสา และจิตสาธารณะในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม มีความยินดี และยกย่อง เชิดชูผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้วยความจริงใจ

ด้านที่ 3 มีงานทำ-มีอาชีพ

มีงานทำ-มีอาชีพ หมายถึง ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมด้านอาชีพในสถานศึกษา รู้จักตนเองในการประกอบอาชีพในอนาคต ปลุกฝังให้มีความรักในงานที่ทำ ทำงานเป็น มีความอดทน มีความมุ่งมั่น พยายามจนสามารถทำงานนั้นบรรลุผลสำเร็จผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านอาชีพที่ได้จากการฝึกอบรมไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชนรักงานสุ้งงาน ทำงานจนสำเร็จ หมายถึง ครอบครัว หรือ สถานศึกษาสรางความตระหนักให้ ผู้เรียนเป็นผู้รักงาน สุ้งงาน และทำงานจนสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย

2) การฝึกฝน อบรม ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด หมายถึง จัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสู่เส้นทางสายอาชีพที่ สนใจได้ พร้อมบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้ และมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้ การสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ

3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว หมายถึง ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้ และเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพตามความถนัด และความสนใจของตนเอง

ด้านที่ 4 การเป็นพลเมืองดี

การเป็นพลเมืองดีหมายถึง ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม รับผิดชอบต่อนหน้าที่ ที่ ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วม ส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม โดยไม่หวัง สิ่งตอบแทน มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1) **หน้าที่พลเมือง** หมายถึง การแสดงออกทางด้านพฤติกรรม ความคิด และอารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ ๑) การเคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ของสังคมได้ ๒) การรู้จักรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ รวมทั้งมีน้ำใจนักกีฬา รู้จักให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ๓) การรู้จักเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น ๔) การตระหนักในบทบาท หน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม

2) **จิตอาสา** หมายถึง การแสดงออกด้านพฤติกรรม ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ ๑) การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ๒) อาสาและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวม กิจกรรมสาธารณะ และสิ่งแวดล้อม ๓) การช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี

8

2.3 คุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาล

ที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา มีดังนี้

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

เป้าหมายของการพัฒนาทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการความรู้อความเข้าใจและมีเจตคติที่ดี ต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์และ มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง โดยการจัด กิจกรรมหรือโครงการที่แสดง ออกถึงการรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบัน พระมหากษัตริย์ โดยผู้เรียนร่วมกันคิดและลง มือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลง ชาติ อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง มี ความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย มีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมทางศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น ประพฤติตนตาม หลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เป็นแบบอย่างศาสนิกชนที่ดี มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ตามที่ โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น แสดงความชื่นชมต่อพระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ ของ พระมหากษัตริย์ มีผลงานที่แสดงถึงความรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีน้ำใจช่วยเหลือ และ เอื้อเฟื้อต่อสมาชิก

ในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และ โรงเรียนเป็นแบบอย่าง และสามารถเสนอแนะในการปฏิบัติตนตามทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นต้น

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อ ชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ และ มีความรักเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนของตนเอง กิจกรรมหรือ โครงการที่สร้างผู้นำในการ ปกป้องและหวงแหนสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบัน พระมหากษัตริย์ โดยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วม กิจกรรม และนำความรู้ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมมาเผยแพร่ ต่อไปในโรงเรียน และเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆใน โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติอธิบาย ความหมาย ของเพลงชาติได้ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในการเป็นชาติไทย มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทาง ศาสนาที่โรงเรียน จัดขึ้น ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือเป็นแบบอย่างและผู้นำที่ดีของศา สนิกชน มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้นแสดง ความชื่นชมต่อ พระราชนิเวศน์กิจ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ นำผลงานที่แสดงถึง ความจงรักภักดี ต่อสถาบันพระ มหากษัตริย์ มีน้ำใจ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อต่อสมาชิกในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม เป็นแบบตารางที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อ บ้านเมือง

9

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
1.1 ความรู้ ความเข้าใจต่อ ชาติบ้านเมือง	๑.๑.๑ การปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎระเบียบ ของครอบครัว ชุมชน และ ชาติ บ้านเมือง	๑. เคารพและปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน ๒. พุดเพราะ ทักทาย ยิ้ม ง่าย ไหว้สวย มารยาทงาม ๓. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ชาติ บ้านเมือง ๔. ปฏิบัติตนตามบทบาท หน้าที่ ของตนเอง 5. เคารพกฎและปฏิบัติตน ตาม ระเบียบของ ครอบครัว ชุมชน และชาติบ้านเมือง	๑. เคารพและปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน ๒. พุดเพราะ ทักทาย ยิ้ม ง่าย ไหว้สวย มารยาทงาม ๓. ปฏิบัติตนตาม กฎหมาย ชาติบ้านเมือง ๔. ปฏิบัติตนตาม บทบาท หน้าที่ของตน เอง 5. เคารพกฎและปฏิบัติ ตน ตามระเบียบของ ครอบครัว ชุมชน และ ชาติบ้านเมือง
	๑.๑.๒ การแสดงออกตาม วัฒนธรรมประเพณี และเข้า ร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับต่อ ชาติ บ้านเมือง	๑. ยิ้มง่าย ทักทาย ไหว้สวย มารยาทงาม และ แสดงออกถึง พฤติกรรม ตามวิถีไทย 2. เข้าร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรม ประเพณี และ วัน สำคัญทางศาสนา และ สถาบัน พระมหากษัตริย์ ๓. แสดงออกและปฏิบัติตน บน พื้นฐานความ ถูกต้อง ต่อชาติ บ้านเมือง	๑. ยิ้มง่าย ทักทาย ไหว้สวย มารยาทงาม และ แสดงออก ถึงพฤติกรรม ตามวิถีไทย 2. เข้าร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรม ประเพณี และ วัน สำคัญทางศาสนา และ สถาบัน พระมหากษัตริย์ ๓. แสดงออกและปฏิบัติ ตน บนพื้นฐานความ ถูก ต้องต่อ ชาติบ้านเมือง

	๑.๑.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ ผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีของ ครอบครัวชุมชนและชาติ บ้านเมือง	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/จริยธรรม และ นำเสนอผลงาน ๒. บอกแนวทางและ เป็น แบบอย่างที่ดี ใน การปฏิบัติตน ตามระเบียบของ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และชาติ บ้านเมือง	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/ จริยธรรม และ นำเสนอ ผลงาน ๒. บอกแนวทางและเป็น แบบอย่างที่ดี ใน การปฏิบัติตนตามระเบียบของ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และชาติ บ้านเมือง
1.2 ยึดมั่นในศาสนา	๑.๒.๑ การปฏิบัติตามหลัก และ คำสอนของศาสนาที่นับถือ	๑. ศึกษาคำสอนของศาสนาที่ ตนนับถือ ๒. นำหลักคำสอนของศาสนาที่ ตนนับถือมา ปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๑. ศึกษาคำสอนของศาสนาที่ ตนนับถือ ๒. นำหลักคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือมา ปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

10

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
		3. เชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม หลักทางศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมทาง ศาสนาอย่าง สร้างสรรค์ 4. ยอมรับและแสดง ความ คิดเห็นในทางสร้างสรรค์	3. เชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม หลักทางศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนาอย่าง สร้างสรรค์ 4. ยอมรับและแสดง ความ คิดเห็นในทางสร้างสรรค์
	๑.๒.๒ การเข้าร่วมหรือมีส่วน ร่วมในการทำกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับศาสนาด้วยความ เต็มใจหรือศรัทธา	๑. เข้าร่วมและนำเสนอ กิจกรรม ทางศาสนพิธี ต่าง ๆ ด้วยความ เต็มใจและศรัทธา ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่ เกี่ยวข้อง กับศาสนา ที่ตนนับถือ	๑. เข้าร่วมและนำเสนอ กิจกรรมทางศาสนพิธี ต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจและศรัทธา ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับศาสนา ที่ตนนับถือ

	๑.๒.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักและคำสอน ของศาสนาที่นับถือ เข้าร่วม หรือมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๑. แนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม เป็นผู้ยึดมั่นในศาสนาอย่างถูกต้อง ๒. จัดทำโครงการคุณธรรม และ นำเสนอ ๓. ร่วมกิจกรรมทางศาสนพิธี ต่างๆ ด้วยความ เต็มใจและ ศรัทธา	๑. แนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม เป็นผู้ยึดมั่นในศาสนาอย่างถูกต้อง ๒. จัดทำโครงการคุณธรรม และนำเสนอ ๓. ร่วมกิจกรรมทางศาสนพิธี ต่างๆ ด้วยความ เต็มใจและ ศรัทธา
1.3 มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ การกระตือรือร้นในการ ทำกิจกรรมที่แสดงถึงความ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. รักและภาคภูมิใจในความ เป็นไทยและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. ศึกษาพระราชกรณียกิจ และ นำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน	๑. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. รักและภาคภูมิใจในความ เป็นไทยและจงรักภักดีต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. ศึกษาพระราชกรณียกิจ และนำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน
	๑.๓.๒ การแสดงถึงความรัก และเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา พระราชทาน ๒. เข้าร่วมหรือชักชวนเพื่อนร่วมกิจกรรมที่ แสดงถึงความรัก และเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์	๑. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา พระราชทาน ๒. เข้าร่วมหรือชักชวนเพื่อน ร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความ รักและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
		๓. นำเสนอพระราชกรณียกิจ ของ พระมหากษัตริย์ให้ผู้อื่น รับรู้	๓. นำเสนอพระราชกรณียกิจ ของ พระมหากษัตริย์ให้ผู้อื่น รับรู้

	๑.๓.๓ เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/ โครงการพัฒนา จริยคุณและการนำเสนอและเผยแพร่ ๒. จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ / ป้ายนิเทศ ที่เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/ โครงการพัฒนา จริยคุณและการนำเสนอและเผยแพร่ ๒. จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ / ป้ายนิเทศ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์
1.4 มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว และ ชุมชน ของตน	๑.๔.๑ มีความตระหนักและมี พฤติกรรมในการเป็นผู้มีความ โอบอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่ เกิดขึ้นต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งใน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและ สังคม	๑. มีน้ำใจ มีเมตตาริจิต ห่วงดี และ คอยช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับ ความเดือดร้อน ๒. เลือก วิเคราะห์ ปฏิบัติตาม บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี	๑. มีน้ำใจ มีเมตตาริจิต ห่วงดี และคอยช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับ ความเดือดร้อน ๒. เลือก วิเคราะห์ ปฏิบัติตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี
	๑.๔.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดี ในการเป็นคนที่มีความ โอบ อ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่ เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งใน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและ สังคม	๑. แบ่งปัน บริจาคอาหาร วัตถุ สิ่งของและ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้อื่น ๒. มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและ สังคม	๑. แบ่งปัน บริจาคอาหาร วัตถุสิ่งของและ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้อื่น ๒. มีส่วนร่วม แสดงความ คิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและ สังคม
	๑.๔.๓ การชักชวนหรือโน้มน้าว ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการเป็น คนที่มีความ โอบอ้อมอารีและ คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. ชักชวนบุคคลรอบข้างให้ มี ส่วนร่วมใน กิจกรรมที่เอื้อเพื่อเพื่อแม่ ต่อ สังคม ๒. จัดทำโครงการคุณธรรม/ โครงการพัฒนา จริยคุณและการนำเสนอ	๑. ชักชวนบุคคลรอบข้างให้ มี ส่วนร่วมใน กิจกรรมที่เอื้อเพื่อเพื่อแม่ ต่อ สังคม ๒. จัดทำโครงการคุณธรรม/ โครงการพัฒนา จริยคุณและการนำเสนอ

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

เป้าหมายของการพัฒนามีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ทุจริต การสอบ ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข ไม่มีพฤติกรรมเชิงชั่วสาว ไม่มีพฤติกรรม ทะเลาะวิวาท ช่วยดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ตลอดจนแนะนำ ผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิต

ที่มั่นคง มีคุณธรรม

ระดับชั้น ม.๔ - ม. ๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่นำของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ทุจริต การสอบ ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ไม่มีพฤติกรรมเชิงชู้สาว ไม่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ช่วยดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ตลอดจนเป็นผู้นำผู้อื่นในการปฏิบัติตนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

ตารางที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
2.1 รู้จัก แยกแยะ สิ่งที่ ผิด – ชอบ /ชั่ว – ดี	๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจ ในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ ควร กระทำและไม่ควร กระทำได้อย่างถูกต้อง	๑. ใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสภา นักเรียนและเสนอ แนวคิด ใน ระบอบประชาธิปไตย ๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของ โรงเรียน ครอบครัวและสังคม ๓. มีทักษะความถนัดด้าน กีฬา ในการเสริมสร้าง สุขภาพ อนามัย ๔. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตน เอง ต่อครอบครัวและ สังคม ในการ ดำเนินชีวิต ประจำวัน	๑. ใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสภา นักเรียนและเสนอ แนวคิด ใน ระบอบประชาธิปไตย ๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของ โรงเรียน ครอบครัวและสังคม ๓. มีทักษะความถนัดด้าน กีฬา ในการเสริมสร้าง สุขภาพ อนามัย ๔. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตน เอง ต่อครอบครัวและ สังคม ในการ ดำเนินชีวิต ประจำวัน
	๒.๑.๒ สามารถสังเคราะห์ การ กระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่ง ที่ดี	๑. มีความรับผิดชอบต่อ การ เรียนและหน้าที่ที่ ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถและเป็น แบบอย่างที่ดีต่อเพื่อน ๒. แยกแยะการกระทำสิ่งที่ไม่ ดี และสิ่งที่ดี ๓. ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ /ไม่ ควรทำใน ชีวิตประจำ วัน	๑. มีความรับผิดชอบต่อ การ เรียนและหน้าที่ที่ ได้รับ มอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถและเป็น แบบอย่างที่ดีต่อเพื่อน ๒. แยกแยะการกระทำสิ่งที่ไม่ ดี และสิ่งที่ดี ๓. ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ /ไม่ ควรทำใน ชีวิตประจำ วัน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
------------	-----------	---------------------------------------	---------------------------------------

	๒.๑.๓ ตัดสินใจในการกระทำ สิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม	๑. มีส่วนร่วม มีภาวะผู้นำ ใช้ สิทธิการเลือกตั้ง สภา นักเรียน และเสนอแนวคิด ในระบอบ ประชาธิปไตย อย่างถูกต้อง เหมาะสม ๒. ตัดสินใจในการกระทำ สิ่งที่ถูกต้อง ๓. มีทักษะด้านกีฬาและผู้นำ ที่เป็นแบบอย่าง ที่ดี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ในการเสริม สร้างสุขภาพ อนามัยให้ผู้อื่น	๑. มีส่วนร่วม มีภาวะผู้นำ ใช้ สิทธิการเลือกตั้ง สภา นักเรียน และเสนอแนวคิด ในระบอบ ประชาธิปไตย อย่างถูกต้อง เหมาะสม ๒. ตัดสินใจในการกระทำ สิ่งที่ถูกต้อง ๓. มีทักษะด้านกีฬาและผู้นำ ที่เป็นแบบอย่าง ที่ดี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ในการเสริม สร้างสุขภาพ อนามัยให้ผู้อื่น
	๒.๑.๔ ตระหนักรู้เท่าทัน สิ่ง เสพติด อบายมุข	๑. มีพฤติกรรมระมัดระวัง ไม่ เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด เช่น การดื่ม เหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ๒. มีพฤติกรรม ระมัดระวังใน การชักจูง และ ปกป้องผู้อื่นให้ไม่เสี่ยงต่อสิ่ง เสพ ติด เช่น การดื่ม เหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น	๑. มีพฤติกรรมระมัดระวัง ไม่ เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด เช่น การดื่ม เหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ๒. มีพฤติกรรม ระมัดระวังใน การชักจูง และ ปกป้องผู้อื่นให้ไม่เสี่ยงต่อสิ่ง เสพ ติด เช่น การดื่ม เหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น
๒.๒ ช่วย สร้าง คนดี ให้แก่ บ้านเมือง	๒.๒.๑มีความตระหนัก และ มีพฤติกรรมเป็นจิตอาสา	๑. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายใน และภายนอก โรงเรียน ๒. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอก ๓. ร่วมกิจกรรมจิตอาสา เช่น การปลูกป่า การ ช่วยเหลืองาน การ ช่วยเหลือผู้สูงอายุ	๑. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายใน และภายนอก โรงเรียน ๒. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอก ๓. ร่วมกิจกรรมจิตอาสา เช่น การปลูกป่า การ ช่วยเหลืองาน การ ช่วยเหลือผู้สูงอายุ
	๒.๒.2 มีจิตสาธารณะ ดำเนิน ชีวิตได้อย่าง เหมาะสม	๑. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครู และผู้ปกครอง และชุมชน อย่าง สร้างสรรค์ ๒. ดูแลรักษา ความสะอาดใน ห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน ๓. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอก โรงเรียน	๑. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครู และผู้ปกครอง และชุมชน อย่าง สร้างสรรค์ ๒. ดูแลรักษา ความสะอาดใน ห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน ๓. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอก โรงเรียน
	๒.๒.๓ ยกย่อง ชื่นชม แสดง ความยินดีกับผู้อื่น	๑. ชื่นชมเมื่อผู้อื่นทำความดี	๑. ชื่นชมเมื่อผู้อื่นทำความดี

	ด้วยความ จริ่งใจ		
--	------------------	--	--

ด้านที่ 3 มุ่งงานทำ – มีอาชีพ

เป้าหมายของการพัฒนาการมีงานทำ-มีอาชีพ

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการรักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงาน จนสำเร็จ ทำงานเป็น และมีพื้นฐานการทำงานอาชีพ โดยการตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จ แก้ปัญหา และอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ นำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงาน ตามอาชีพที่ตนสนใจได้ และ แนะนำเพื่อนเกี่ยวกับพื้นฐานการทำงานอาชีพได้

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงการรักการทำงาน ขยัน อดทน ทำงานจน สำเร็จ ทำงานเป็น และสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยการตั้งใจและพยายามทำงานที่ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จ แก้ปัญหาและอุปสรรคการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย วางแผนการทำงานอย่าง เป็นระบบ และสามารถ ทำงานเป็นทีมได้ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน และนำความรู้เรื่องการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานอาชีพที่ตน สนใจได้และสามารถหารายได้ให้กับตนเองและ ครอบครัวจากงานอาชีพได้ รวมทั้งแนะนำหรือเป็นผู้นำในการสร้างอาชีพได้

ตารางที่ 3 มุ่งงานทำ – มีอาชีพ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
3.๑ การฝึก อบรม ทั้งใน หลักสูตร และนอก หลักสูตร นั้น จะต้องมี จุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนทำ งาน เป็นและ มีงานทำ ใน สุด	๓.๑.๑ จัดหลักสูตร ให้ ผู้เรียนสู่เส้นทาง อาชีพ ที่สนใจได้	๑. ตระหนัก รู้คุณค่าของ การ แสวงหาความรู้และ มีความ เชื่อมั่นในความสามารถตน เอง ๒ ตระหนักและเห็น ความสำคัญ ของการมี เป้าหมาย ความ ต้องการเรื่องการศึกษาของ ตนเอง ๓. วางแผนและเลือก ประกอบ อาชีพที่ตนเอง สนใจ เป็นอาชีพ สุจริตและ ส่งผลดีต่อชาติ บ้านเมือง ๔. วิเคราะห์ทางเลือกที่ เหมาะสม เพื่อการวางแผน การศึกษาเพื่อ การมีงานทำ ๕. วิเคราะห์ข้อมูลของตนเอง และ เส้นทางสู่อาชีพ ที่ ต้องการ	๑. ตระหนัก รู้คุณค่าของ การ แสวงหาความรู้และมี ความ เชื่อมั่นในความ สามารถตนเอง ๒ ตระหนัก และเห็น ความสำคัญของการมี เป้าหมาย ความต้องการ เรื่อง การศึกษาของตนเอง ๓. วางแผนและเลือก ประกอบ อาชีพที่ตนเอง สนใจ เป็นอาชีพ สุจริตและ ส่งผลดีต่อชาติ บ้านเมือง ๔. วิเคราะห์ทางเลือกที่ เหมาะสมเพื่อการวางแผน การศึกษาเพื่อการมีงานทำ ๕. วิเคราะห์ข้อมูลของตน เอง และเส้นทางสู่อาชีพ ที่ ต้องการ ๖. จัดลำดับการเตรียมความพร้อมสำหรับ

		๖. จัดลำดับการเตรียมความพร้อมสำหรับการ ไปสู่เป้าหมาย เพื่อการมีงานทำ ๗. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะ อาชีพ ตามความ ถนัดและความ	การ ไปสู่เป้าหมายเพื่อการมีงานทำ ๗. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะ อาชีพ ตามความ ถนัดและ
--	--	--	--

15

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
		สนใจของตนเอง เป็นอาชีพสุจริต และส่งผลดีต่อชาติ บ้านเมือง ๘. ตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อตาม ความถนัดและความสนใจของ ตนเอง	ความสนใจของตนเอง เป็นอาชีพสุจริต และส่งผลดีต่อชาติ บ้านเมือง ๘. ตัดสินใจเลือกศึกษา ต่อตาม ความถนัดและความสนใจของ ตนเอง
	๓.๑.๒ ผู้เรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลก ปัจจุบันได้	1. บอกแนวทางในการประกอบ อาชีพในโลกปัจจุบันได้ 2. บอกวิธีการในการปฏิบัติตนสู่ เส้นทางอาชีพที่ สนใจได้ 3. อธิบายคุณสมบัติของบุคคลที่ ตลาดแรงงานต้องการในศตวรรษที่ ๒๑	1. บอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้ ๒. บอกวิธีการในการปฏิบัติตน สู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้ ๓. อธิบายคุณสมบัติของบุคคล ที่ตลาดแรงงานต้องการใน ศตวรรษที่ ๒๑

	๓.๑.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. กำหนดวิธีปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ ๒. ใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูล ข่าวสารด้านการศึกษาที่เป็นประโยชน์ได้ ๓. พิจารณาเลือกโครงการอาชีพ ที่ตนเองสนใจ ๔. เขียนโครงการการฝึกปฏิบัติ อาชีพ ๕. ฝึกปฏิบัติงานตามโครงการ อาชีพ ๖. ระบุสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพื่อความสำเร็จในการประกอบ อาชีพที่ตนเองเลือก ๗. พัฒนาตนเองตามวิธีการที่ กำหนดด้วยความตั้งใจ	๑. กำหนดวิธีปฏิบัติตนเพื่อ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ที่มี ประสิทธิภาพ ได้ ๒. ใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูล ข่าวสารด้านการศึกษาที่เป็น ประโยชน์ได้ ๓. พิจารณาเลือกโครงการ อาชีพที่ตนเองสนใจ ๔. เขียนโครงการการฝึกปฏิบัติ อาชีพ ๕. ฝึกปฏิบัติงานตามโครงการ อาชีพ ๖. ระบุสิ่งที่ต้องการพัฒนาเพื่อ ความสำเร็จในการประกอบ อาชีพที่ตนเองเลือก ๗. พัฒนาตนเองตามวิธีการที่ กำหนดด้วยความตั้งใจ
3.๒ ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ	๓.๒.๑ ผู้เรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่สนใจได้	๑. นำเสนอโครงการอาชีพที่ ตนเองสนใจได้ ๒. ใช้เวลาว่างในการหารายได้ ระหว่างเรียน หรือ ช่วยเหลือ ครอบครัวในการประกอบอาชีพ	๑. นำเสนอโครงการอาชีพที่ ตนเองสนใจได้ ๒. ใช้เวลาว่างในการหารายได้ ระหว่างเรียน หรือ ช่วยเหลือ ครอบครัวในการประกอบอาชีพ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
------------	-----------	---------------------------------------	---------------------------------------

จนสามารถ เลี้ยง ตนเอง และ ครอบครัวได้		๓. ระบุอาชีพที่เหมาะสม กับ ตนเอง ตามความ ถนัดและสนใจได้อย่างมี เหตุผล ๔. อธิบาย คุณลักษณะ ความสามารถ และทักษะ ที่ จำเป็นในการประกอบอาชีพ การใช้ชีวิตอย่าง เป็นสุขและ เป็น ประโยชน์ได้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาด แรงงานใน ระบบเศรษฐกิจยุค ใหม่ทั้งในและ ต่างประเทศ ๕. ระบุสาขาในสถาบันให้ สอดคล้องกับอาชีพที่ สนใจ ๖. อธิบายแผนชีวิตของตน เอง ตามที่วางไว้ได้ อย่าง เหมาะสม ๗. มีสมรรถนะ พื้นฐานในการ ประกอบ อาชีพที่ สนใจได้	๓. ระบุอาชีพที่เหมาะสม กับ ตนเอง ตามความ ถนัดและสนใจได้อย่างมี เหตุผล ๔. อธิบาย คุณลักษณะ ความสามารถ และทักษะ ที่ จำเป็นในการประกอบ อาชีพ การใช้ชีวิตอย่าง เป็นสุขและ เป็นประโยชน์ ได้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของ ตลาดแรงงานในระบบ เศรษฐกิจ ยุค ใหม่ทั้งในและ ต่างประเทศ ๕. ระบุสาขาใน สถาบันให้ สอดคล้องกับ อาชีพที่ สนใจ ๖. อธิบายแผนชีวิตของตน เอง ตามที่วางไว้ได้ อย่าง เหมาะสม ๗. มีสมรรถนะ พื้นฐานในการ ประกอบ อาชีพที่ สนใจได้
	๓.๒.๒ ผู้เรียนเข้า ร่วม กิจกรรมฝึก ทักษะ อาชีพ ตามความ ถนัด และความ สนใจของ ตนเอง	๑. ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านทักษะ อาชีพ ๒. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะ อาชีพ ตามความ ถนัดและ ความ สนใจของตนเอง ๓. นำเสนอนิทรรศการผล การ สืบค้นข้อมูล	๑. ร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้าน ทักษะ อาชีพ ๒. เข้าร่วมกิจกรรมฝึก ทักษะ อาชีพ ตามความ ถนัดและ ความสนใจของ ตนเอง ๓. นำเสนอนิทรรศการผล การ สืบค้นข้อมูล

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายของการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี

ระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนและ ส่วนรวม
ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็น
หลัก รับผิดชอบต่อภาระการกระทำของตน มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ตลอดจนสามารถแนะนำการปฏิบัติตนเป็น
พลเมืองดีต่อสังคม

ระดับชั้น ม.๔ - ม.๖ ผู้เรียนมีพฤติกรรมแสดงถึงความรับผิดชอบต่องานของตนเองและ ส่วนรวมมีจิตอาสา ช่วยเหลือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม ยึดถือประโยชน์ ส่วนรวมเป็นหลักรับผิดชอบต่อภาระกิจของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม รวมถึงการเป็นผู้นำในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมกิจกรรมทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ

ตารางที่ 4 เป็นพลเมืองดี

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
4.1 หน้าที่พลเมือง	๔.๑.๑ เคารพและปฏิบัติตาม กฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ของสังคมได้	๑. ตรงต่อเวลา ๒. ปฏิบัติตามกฎหมายของโรงเรียน ๓. เชื่อฟังพ่อแม่ และครูใน โรงเรียน ๔. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของสังคม ๕. ปฏิบัติตาม วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ๖. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่น ปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี	๑. ตรงต่อเวลา ๒. ปฏิบัติตามกฎหมายของโรงเรียน ๓. เชื่อฟังพ่อแม่ และครูใน โรงเรียน ๔. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของ สังคม ๕. ปฏิบัติตามวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ๖. เป็นแบบอย่างและ ส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี
	๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบ ต่อ หน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ ได้ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการให้ อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑. ช่วยเหลือและแบ่งปัน ซึ่ง กันและกัน ๒. ไม่ทะเลาะ และใช้กำลัง ใน การแก้ปัญหา ๓. พุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อ ท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใน การทำงาน ๔. แก้ปัญหาและอุปสรรค ใน การทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายใน ระยะเวลาที่กำหนด	๑. ช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่ง กัน และกัน ๒. ไม่ทะเลาะ และใช้กำลัง ใน การแก้ปัญหา ๓. พุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อ ท้อต่อปัญหาและอุปสรรคใน การทำงาน ๔. แก้ปัญหาและอุปสรรค ใน การทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายใน ระยะเวลาที่กำหนด ๕. สังเกตและรับรู้อารมณ์ ทางบวกและทางลบ ของตนเอง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
------------	-----------	---------------------------------------	---------------------------------------

	๕. สังเกตและรับรู้ อารมณ์ ทางบวกและ ทางลบ ของ ตนเอง ๖. วิเคราะห์สาเหตุของ อารมณ์ทางบวกและ ทาง ลบ ของตนเอง ๗. ปฏิบัติตนในการ จัดการ อารมณ์ทางลบ และ ความเครียดได้อย่าง เหมาะสม ๘. แสดงออก ทางอารมณ์ ทางด้านบวก และ ด้านลบได้ อย่าง เหมาะสม	๖. วิเคราะห์สาเหตุของ อารมณ์ ทางบวกและ ทาง ลบของตนเอง ๗. ปฏิบัติตน ในการจัดการ อารมณ์ทาง ลบและ ความเครียดได้อย่าง เหมาะสม ๘. แสดงออก ทางอารมณ์ ทางด้านบวกและ ด้านลบ ได้ อย่างเหมาะสม
๔.1.3 ครอบครัว สถานศึกษาและสถาน ประกอบการ ต้องส่งเสริม ให้ ผู้เรียนรู้จักและเคารพ สิทธิ ของตนเองและผู้อื่น	๑. บอกคุณลักษณะที่ดีที่ ควร พัฒนาและ ข้อจำกัดของตนเอง และผู้ อื่น ๒. ชื่นชมข้อดีและยอม รับ ข้อจำกัดของตนเอง และ ผู้อื่น ๓. รอคอยตาม ลำดับก่อนหลัง ๔. รู้สิทธิ ตนเอง สิทธิผู้อื่น และรู้จัก รักษาสีติ ของ ตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น จน เป็นนิสัย ๕. ค้นหาระดับความรู้และ เห็นคุณค่าในตนเอง ๖. ระบุ แนวทางในการพัฒนา ความรู้ และเห็น คุณค่า ของตนเอง ๗. ประเมิน จุดเด่นของตนเอง ได้ ๘. ระบุความสำเร็จของตน เอง ที่ได้รับและมีความ ภาคภูมิใจ ๙. ระบุแนวทาง ในการ วางแผนชีวิต สู่เป้าหมาย ด้าน การเรียน ด้านการ ประกอบ อาชีพและด้าน การดำเนิน ชีวิต	๑. บอกคุณลักษณะที่ดีที่ ควร พัฒนาและ ข้อจำกัดของตนเอง และผู้ อื่น ๒. ชื่นชมข้อดีและ ยอมรับ ข้อจำกัดของตนเอง และ ผู้ อื่น ๓. รอคอยตามลำดับ ก่อนหลัง ๔. รู้สิทธิตนเอง สิทธิผู้อื่น และ รู้จักรักษา สิทธิ ของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่นจนเป็นนิสัย ๕. ค้นหาระดับความรู้และ เห็น คุณค่าในตนเอง ๖. ระบุ แนวทางในการพัฒนาความรู้ และเห็น คุณค่าของตนเอง ๗. ประเมินจุดเด่นของตนเองได้ ๘. ระบุความสำเร็จของตนเอง ที่ ได้รับและมีความภาคภูมิใจ ๙. ระบุแนวทางในการวาง แผน ชีวิต สู่เป้าหมาย ด้าน การเรียน ด้านการประกอบ อาชีพและ ด้าน การดำเนิน ชีวิต

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
		๑๐. ตระหนักในคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น ๑๑. สำรวจแว้วผู้เรียน YC ของตนเอง ๑๒. อธิบายองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อนที่ปรึกษาและขั้นตอนเทคนิค การให้คำปรึกษาเพื่อนได้ ๑๓. อธิบายแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของ ตนเอง ได้ ๑๔. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ ส่งเสริมให้แสดงออก ถึงลักษณะที่ดีของตนเองได้	๑๐. ตระหนักในคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น ๑๑. สำรวจแว้วผู้เรียน YC ของ ตนเอง ๑๒. อธิบายองค์ความรู้เกี่ยวกับ ผู้เรียน เพื่อนที่ ปรึกษา และ ขั้นตอน เทคนิคการให้คำปรึกษาเพื่อนได้ ๑๓. อธิบายแนวทางการพัฒนา บุคลิกภาพของ ตนเองได้ ๑๔. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ ส่งเสริมให้แสดงออก ถึงลักษณะที่ดีของตนเองได้
	๔.1.4 สร้างความตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ของการอยู่ ร่วมกัน ในสังคม	๑. รับผิดชอบกับการกระทำ ของตนเอง ๒. รู้และปฏิบัติหน้าที่ ของ ตนเองอย่างถูกต้อง ๓. ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ ร่วมกับผู้อื่น ๔. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ทันท่วงทีด้วยตนเอง และเป็น แบบอย่างได้ ๕. รับผิดชอบกับการกระทำ ของตนเอง	๑. รับผิดชอบกับการกระทำ ของตนเอง ๒. รู้และปฏิบัติหน้าที่ของ ตนเองอย่างถูกต้อง ๓. ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ ร่วมกับผู้อื่น ๔. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ทันท่วงทีด้วยตนเอง และเป็น แบบอย่างได้ ๕. รับผิดชอบกับการกระทำ ของตนเอง
4.2 จิตอาสา	๔.2.๑ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน	๑. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวัง สิ่งตอบแทน อยู่เสมอ ๒. ไม่นำสิ่งของส่วนรวม มา เป็นของส่วนตน ๓. แยกแยะผลประโยชน์ส่วน ตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน อยู่เสมอ ๒. ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมา เป็น ของส่วนตน ๓. แยกแยะผลประโยชน์ส่วน ตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
	๔.2.๒ โน้มน้าวให้ผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ มี จิตอาสาในการ เข้าไปมีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่ เป็นสาธารณะ (โรงเรียน ชุมชนสังคม ประเทศชาติ ประชาคม โลก และ สิ่งแวดล้อม)	๑. พุดโน้มน้าวอย่างมี เหตุผล และน่าเชื่อถือให้ เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ ๒. สร้างกลุ่มแนวร่วม เพื่อ สนับสนุนโน้มน้าว ใจให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประโยชน์ สาธารณะ ๓. ชักชวนเพื่อนและผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ ๔. จัดทำกิจกรรม หรือ โครงการเพื่อประโยชน์ สาธารณะ	๑. พุดโน้มน้าวอย่างมี เหตุผล และน่าเชื่อถือให้ เพื่อนเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ ๒. สร้างกลุ่มแนวร่วมเพื่อ สนับสนุนโน้มน้าวใจ ให้เข้า ร่วม กิจกรรมเพื่อประโยชน์ สาธารณะ ๓. ชักชวนเพื่อนและผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ ๔. จัดทำกิจกรรม หรือ โครงการ เพื่อประโยชน์ สาธารณะ
	๔.2.๓ ช่วยแก้ไขปัญห ต่าง ๆ รวมถึงการ สนับสนุน การแก้ไข ปัญหาอย่างสันติวิธี	๑. ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ครูทำงาน ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๓. เป็นผู้นำกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๔. การทุ่มเทแรงกายแรง ใจ พร้อมอุทิศตนเพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม โดยไม่ หวังสิ่งตอบแทน ๕. การรวมกลุ่มจิตอาสา มา ช่วยกันดำเนินงาน หรือ	๑. ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ครูทำงาน ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศ ชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๓. เป็นผู้นำกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศ ชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๔. การทุ่มเทแรงกายแรงใจ พร้อมอุทิศตนเพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบ แทน ๕. การรวมกลุ่มจิตอาสา มา ช่วยกันดำเนินงาน หรือ กิจกรรม ต่างๆ โดยไม่ได้ บังคับหรือสั่ง การ ๖. ร่วม กิจกรรมเพื่อ

		กิจกรรมต่างๆ โดยไม่ได้ บังคับ หรือสั่งการ ๖. ร่วม กิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาหรือ ร่วมสร้างสิ่ง	
--	--	--	--

21

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 1-3	คุณลักษณะผู้เรียน ระดับชั้น ม. 4-6
		ที่ติดตามตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ๗. เข้าร่วมกิจกรรมของ สังคม ส่วนรวมด้วย ความ ตั้งใจ	แก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่ง ที่ดี งามตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ๗. เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม ส่วนรวมด้วย ความตั้งใจ

22

ส่วนที่ 3

แนวทางการดำเนินงาน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวง รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

23

ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10
สู่ การปฏิบัติของสถานศึกษา

สถานศึกษาสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในหลวงรัชกาลที่ 10 ได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การ

ศึกษาสู่การปฏิบัติ ตามแนวทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้ให้สถานศึกษาดำเนินงานผ่านกิจกรรม 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) มี ทศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม 3) มีงานทำ – มีอาชีพ 4) เป็นพลเมืองดี ซึ่งแนวทางการจัดกิจกรรมของแต่ละด้าน ประกอบด้วย องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้ และตัวอย่างแนวทางการจัดกิจกรรมตามพระบรมราโชบาย เพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ โดยสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และจำแนกกิจกรรม ที่จะ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งมีแนวทางการ ดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ดังนี้

3.1 การดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสืบสานพระราชปณิธานด้านการจัดการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติด้วยการสร้างพลเมืองที่ดีให้แก่ประเทศ พระองค์ทรงมีพระบรมราโชบายด้านการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานสำคัญแก่ผู้เรียน ๔ ประการ ได้แก่ ๑) มี ทศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีหลักคุณธรรม ๓) มีงานทำ-มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี ด้วยเหตุนี้การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงได้มีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุก ระดับ ตั้งแต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปจนถึงสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานหลัก ๔ ขั้นตอน ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างความตระหนักรู้
- ๒) การดำเนินงานและการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
- ๓) การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล
- ๔) การปรับปรุงและพัฒนา

ทั้งนี้ เพื่อให้การนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

3.1.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยสนับสนุนและ ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้ ๑) การสร้างความตระหนักรู้

กำหนดและประกาศนโยบาย การจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาอย่างจริงจัง ชัดเจน

24

๒) การดำเนินงานและการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

๒.๑) จัดทำแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อน “การน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา”

๒.๒) ส่งเสริม สนับสนุน และเสนอแนะแนวทาง ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามนโยบาย

๒.๓) สร้างเครือข่ายและพัฒนาองค์ความรู้ในการนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ และประสานความร่วมมือเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับเขตตรวจราชการ (Cluster) ๒.๔)

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ระดับเขตตรวจราชการ (Cluster)

๓) การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล

กำกับ ติดตามการดำเนินงาน และขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ **๔) การปรับปรุงและพัฒนา**

๔.๑) รวบรวม วิเคราะห์ สรุป รายงานผลข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

๔.๒) จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

๔.๓) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเผยแพร่สู่สาธารณชน

๔.๔) ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในระดับกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษา (Cluster)

๔.๕) พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน

3.1.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจ บทบาท และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสนองนโยบายไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษาขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมตามกระบวนการดำเนินงานตามแนวทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศดร.สพฐ.) ดังนี้

๑) การสร้างความตระหนักรู้

๑.๑) ประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของเขตพื้นที่ การศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วย ศึกษาพิเศษ นักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๒) ระดับสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ถ้ามี) ผู้รับผิดชอบโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

25

๑.๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์ แผ่นพับ วิดีโอสั้น อินโฟกราฟิก โดยมีเนื้อหาที่สรุปสาระสำคัญของพระบรมราโชบาย ตัวอย่างกิจกรรมที่สอดคล้องผ่านช่องทางเผยแพร่ เว็บไซต์ เขตพื้นที่การศึกษา สื่อสังคมออนไลน์ และส่งตรงถึงสถานศึกษา

๒) การดำเนินงานและการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

2.1) การดำเนินงานและสร้างความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ ดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษา

ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) ให้คณะกรรมการในข้อ ๑) แต่งตั้งอนุคณะกรรมการดำเนินงานเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของเขตพื้นที่การศึกษา โดยศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญของการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสังกัด และร่วมกันวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

๒๕๕๑ และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของผู้เรียนในสังกัด

(3) จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของเขตพื้นที่การศึกษา โดยการค้นหากระบวนการดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ ด้วยการศึกษาค้นคว้าเชิงลึกของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เช่น การสัมภาษณ์ การประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) การประชุมถอดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น นำข้อมูลที่ได้สังเคราะห์ กำหนดแนวทางดำเนินงานเชิงพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒) สร้างการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อน โดยมุ่งให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาตามศักยภาพความพร้อมและความเป็นไปได้ของแต่ละส่วน เพื่อนำไปสู่กระบวนการดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ ดังนี้

(1) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สำหรับสถานศึกษา โดยใช้บริบทพื้นที่เป็นฐาน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ๓) มีงานทำ-มีอาชีพ ๔) เป็นพลเมืองดี โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ ของแต่ละระดับ

(๒) ร่วมกันกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ให้เห็นกิจกรรมสำคัญทั้งระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดระยะเวลาและผลสำเร็จ ที่แสดงการดำเนินงานและความก้าวหน้า

๒.3) สร้างเอกภาพในเชิงนโยบาย หลากหลายการปฏิบัติ เป็นกระบวนการสื่อสารและถ่ายทอดกิจกรรมที่เห็นภาพลักษณ์ที่ดี ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เห็นประโยชน์ร่วมกันในทิศทางเดียวกันและเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสู่สาธารณะ

26

๒.4) สร้างนวัตกรรม “การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” เชิงพื้นที่

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัด (๒)

จัดประชุมปฏิบัติการรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการในข้อ ๒.๒.๔ :

๑) โดยพิจารณาจากผลสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดตามปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกันอภิปราย เพื่อเป็นการประเมินภาพรวมของการดำเนินงาน และใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทตามความจำเป็นของสถานศึกษาในสังกัด

(๓) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในหัวข้อ “การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา” ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (๔) สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สังเคราะห์องค์ความรู้สู่การพัฒนา

นวัตกรรม ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง พัฒนาและเลือกใช้นวัตกรรมการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษาในสังกัด

๒.5) สร้างเครือข่าย เป็นการพัฒนางานองค์ความรู้ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา และประสานความร่วมมือเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่ และระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร และการสร้างแรงจูงใจ ช่วยเหลือพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการ ปฏิบัติ

งานไปสู่ทิศทางเดียวกัน

๒.6) สร้างขวัญกำลังใจ เป็นการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข ดังนี้

(๑) จัดทำ จัดหา รวบรวม วิธีปฏิบัติที่ดี จัดทำคลังความรู้การขับเคลื่อนโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา (๒) จัดทำ ข้อมูลสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของสถานศึกษา เผยแพร่สู่สาธารณชน

(๓) จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ

๓) การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล

๓.๑) วางแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา (๒) ศึกษาการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ ผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัด (๓) ศึกษาและทำความเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินงาน

โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อกำหนดประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

(๔) ประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบโครงการของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจถึง วัตถุประสงค์ ขั้นตอนและวิธีการในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล แหล่งข้อมูล เวลาที่จะใช้เกณฑ์หรือ

27

มาตรฐานที่ใช้ในการตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ เช่น แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ในการตรวจสอบและ ประเมินผล

๓.๒ ดำเนินการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และ ประเมินผล สรุปและบันทึกข้อมูลประเด็นข้อตรวจพบครอบคลุมเนื้อหา ๕ เรื่อง ได้แก่ (๑) เกณฑ์การตรวจสอบและประเมินผล

(๒) ข้อเท็จจริงที่ค้นพบจากการตรวจสอบและหลักฐาน

(๓) ผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมทั้งด้านบวกและลบ อันเนื่องมาจากสิ่งที่เป็นอยู่แตกต่างจากสิ่งที่ควรจะเป็น

(๔) สาเหตุของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็น

(๕) ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็น/ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๓) รายงานผลการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นข้อความโดยย่อเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และส่วนที่ 2 รายละเอียดผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

๔) การปรับปรุงและพัฒนา

๔.๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดสิ่งที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาในการ ดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

๔.2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ชัดเจน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน พิจารณางานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับกระบวนการ ลำดับขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาและสถานที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงาน

- ๔.๓) พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ดำเนินงานตามกระบวนการใหม่ที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล
- ๔.๔) ชี้แจงผู้เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ดำเนินงานแบบใหม่
- ๔.๕) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สู่สาธารณชน
- ๔.๖) ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ความยั่งยืน

3.1.๓ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหารโรงเรียน ร่วมกับคณะครูในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทั้ง ๔ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางที่ กำหนดโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คำนึงถึงบริบทของ โรงเรียน ตามความเหมาะสม (ศดร.สพฐ.) ดังนี้

๑) การสร้างความตระหนักรู้

๑.๑) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

28

๑.๒) ประชาสัมพันธ์ กระตุ้น และสร้างการรับรู้ให้กับผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย เกิดความตระหนักรู้ในพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๒) การดำเนินงานและ

การเสริมสร้างความเข้มแข็ง

๒.๑) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษา
- (๒) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ถ้ามี)
- (๓) หัวหน้างานวิชาการของสถานศึกษา
- (๔) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความเหมาะสม
- (๕) ผู้รับผิดชอบโครงการฯ

๒.๒) ให้คณะกรรมการศึกษา ศึกษาเอกสาร “คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของ สถานศึกษา” ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินให้ชัดเจน

2.๓) ร่วมกันวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษาแต่ละระดับ กำหนดกิจกรรมหรือวิธีการดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วและเหมาะสมกับบริบทเชิงพื้นที่ ชุมชน สังคม

2.๔) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตาม “คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาใน หลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา รวมทั้งสร้างความตระหนักในตนเอง และนำความรู้ที่ได้ไป แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

2.๕) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ให้เห็น กิจกรรมสำคัญทั้งระดับห้องเรียน และระดับสถานศึกษา

2.๖) ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน จัดสรรทรัพยากรเพื่ออำนวยความสะดวก

๓) การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล

๓.๑) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ร่วมกันกำหนด ปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาใน หลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๓.๒) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยครอบคลุมทั้งด้านกระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิด ขึ้นกับผู้ เรียน

๓.๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามปฏิทินที่กำหนด โดยใช้ วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการณ์สอน การตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ครูและ นักเรียน การประเมินผลงานนักเรียน

๓.๔) จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนเพื่อสะท้อนผลการ ดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

29

๓.๕) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อ นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในระยะต่อไป

๓.๖) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำภาคเรียนและประจำปีการศึกษา นำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๕) **การปรับปรุงและพัฒนา**

๔.๑) จัดประชุมคณะกรรมการโครงการฯ ระดับสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ผลการ ดำเนินงาน ระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงาน (SWOT Analysis) ๔.๒) ร่วมกันกำหนด ประเด็นที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา พร้อมจัดลำดับความสำคัญ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนเป็น สำคัญ

๔.๓) ปรับปรุงแผนการดำเนินงานฯ ให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ โดยเน้นการ พัฒนากิจกรรมหรือนวัตกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การ ปฏิบัติของสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๔) พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรม สัมมนา หรือส่งเสริมการเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๔.๕) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อ ระดมทรัพยากรและความร่วมมือในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๔.๖) จัด เวทีนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่ แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ๔.๗) นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากการนิเทศ ติดตาม มาใช้ในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป เพื่อให้ เกิดการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน

๔.๘) จัดทำรายงานการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี เผยแพร่แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน เพื่อแสดงความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่ การปฏิบัติ”

สถานศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ครูผู้สอน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการขับเคลื่อนตามแนวทางการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยการศึกษาานิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะทั้ง ๘ ประการ มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล และกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามสถานศึกษากำหนด “คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา” ให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามกระบวนการดำเนินงานไว้ทั้งหมด 6 แนวทาง ประกอบด้วย ๑) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน ๒) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ๓) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๔) จัดเป็น

30

กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๕) จัดทำเป็นโครงการฯ ๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตประจำวัน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่1 การส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

สถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีแนวทางดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) สร้างความตระหนักรู้

ให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะ ซึ่งอาจเป็นชุดเดียวกับ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจให้ครูผู้สอน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ

๓) วางแผนการดำเนินงาน

คณะกรรมการศึกษานิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะทั้ง ๘ ประการ วิเคราะห์ ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล และกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติ” ให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา

๔) ดำเนินงานตามบริบทสถานศึกษา

- ๔.๑) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน
- ๔.๒) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม
- ๔.๓) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๔.๔) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๔.๕) จัดทำเป็นโครงการฯ
- ๔.๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตประจำวัน

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษาในภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

๕) กำกับ ติดตาม และประเมินผล

คณะกรรมการสร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนด และประเมินผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ๖) สรุปและรายงานผล

คณะกรรมการสรุปผลการประเมิน และรายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ๗) ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษานำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร และพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓๖

ส่วนที่ 4

การวิเคราะห์แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณลักษณะผู้เรียนในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถาน ศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

34

การวิเคราะห์แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน เป็นสิ่งที่ต้องการปลูกฝัง

คุณลักษณะที่ ดีให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สถานศึกษาสามารถกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ของนักเรียน ให้มีความสอดคล้องกับแนว ปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ด้วยการบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ด้าน คือ 1) กับรายวิชาพื้นฐาน (8 กลุ่มสาระ) 2) รายวิชาเพิ่มเติม 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และ 6) การบูรณาการคุณลักษณะผู้เรียนกับวิถีชีวิต ตามตารางวิเคราะห์ ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

4.1 ตารางวิเคราะห์ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการ	
			การ	การ
			บูร	บูร
			ณา	ณา
			ว	ว
			กับ	กับ
			การ	การ
			เรีย	เรีย
			น	น
			การ	การ
			สอน	สอน
			กับ	กับ
			รายวิ	รายวิ
			ชา	ชา
			พื้นฐาน	เพิ่ม
			น (8	ติม
			กลุ่ม	
			สาระ)	

	๑.๑.๒ การแสดงออกตามวัฒนธรรม ประเพณี และเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับต่อชาติ บ้านเมือง	๑. ยิ้มง่าย ทักทาย ไหว้สวามิภักดิ์ มารยาทงามและแสดงออกถึง พฤติกรรมตามวิถีไทย ๒. เข้าร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวันสำคัญทางศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. แสดงออกและปฏิบัติตนบนพื้นฐานความถูกต้องต่อชาติ บ้านเมือง ฯลฯ
	๑.๑.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่น ปฏิบัติตาม กฎกติกา กฎระเบียบ กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณีของ ครอบครัว ชุมชนและชาติบ้านเมือง	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/จริยธรรม และนำเสนอผลงาน ๒. บอกแนวทางและเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตาม ระเบียบของครอบครัวโรงเรียน ชุมชน และชาติ บ้านเมือง ฯลฯ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้

๑.๒ ยึดมั่นในศาสนา	๑.๒.๑ การปฏิบัติตาม หลักและคำสอนของ ศาสนาที่นับถือ	๑. ศึกษาคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ๒. นำหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน ๓. เชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักทางศาสนา และ เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอย่างสร้างสรรค์ ๔. ยอมรับและแสดงความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์
	๑.๒.๒ การเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนาด้วยความเต็มใจ หรือ ศรัทธา	๑. เข้าร่วมและนำเสนอกิจกรรมทางศาสนาพิธีต่าง ๆ ด้วยความ เต็มใจและศรัทธา ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่ตนนับถือ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้

	๑.๒.๓ การชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่น ปฏิบัติตาม หลักและ คำสอนของ ศาสนาที่ นับถือ เข้าร่วม หรือ มีส่วนร่วมเกี่ยวกับ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับ ศาสนา	๑. แนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตนเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนาอย่างถูกต้อง ๒. จัดทำโครงการคุณธรรมและนำเสนอ ๓. ร่วมกิจกรรมทางศาสนพิธีต่างๆ ด้วยความเต็มใจและศรัทธา
๑.๓ มั่นคงใน สถาบัน พระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ การ กระตือรือร้น ในการ ทำกิจกรรมที่แสดง ถึง ความสำนึกในพระ มหากรุณาธิคุณของ สถาบันพระมหา กษัตริย์	๑. สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ สถาบัน พระมหากษัตริย์ ๒. รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทยและจงรักภักดีต่อ สถาบัน พระมหากษัตริย์ ๓. ศึกษาพระราชกรณียกิจและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

--	--	--

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๑.๓.๒ การแสดงถึง ความ รักและเทิดทูน ในสถาบัน พระมหา กษัตริย์	๑. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ๒. เข้าร่วมหรือชักชวนเพื่อนร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความรัก และ เทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. นำเสนอพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ให้ผู้อื่นรับรู้
	๑.๓.๓ เข้าร่วมหรือมี ส่วน ร่วมในการจัด กิจกรรมที่ เกี่ยวกับ สถาบัน พระมหากษัตริย์	๑. จัดทำโครงการคุณธรรม/โครงการพัฒนา จริยธรรม คุณธรรมและการนำเสนอและ เผยแพร่ ๒. จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ / ป้ายนิเทศ ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
๑.๔ มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว และชุมชนของตน	๑.๔.๑ การมีความตระหนักและมีพฤติกรรม ในการเป็นผู้มีความโอบ อ้อมอารี และคำนึงถึงผล ที่เกิดขึ้นต่อตนเองและ ผู้อื่นทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. มีน้ำใจ มีเมตตาจิต ห่วงดีและคอยช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความ เดือดร้อน ๒. เลือก วิเคราะห์ ปฏิบัติตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้
	๑.๔.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็น คนที่มีความโอปอ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นทั้งใน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. แบ่งปัน บริจาคอาหาร วัสดุสิ่งของและเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้อื่น ๒. มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม

	๑.๔.๓ การชักชวนหรือ โนมน้าวให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการเป็นคนที่มีความโอ้อ้อมอารีและคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อ ตนเองและผู้อื่นทั้งใน ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม	๑. ชักชวนบุคคลรอบข้างให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ เอื้อเพื่อเพื่อแผ่ต่อสังคม ๒. จัดทำโครงการคุณธรรม/โครงการพัฒนาจริยคุณและการ นำเสนอ
--	---	---

4
1

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๑ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- กิจกรรมหน้าเสาธง
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ
- กิจกรรมการร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่
- กิจกรรมการเล่านิทาน
- กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติ
- กิจกรรมการจัดทำโครงการคุณธรรมและการนำเสนอ - กิจกรรมโต้วาที
- กิจกรรมการแสดงละคร
- กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี/ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร
- กิจกรรมสาธารณประโยชน์
- กิจกรรมค่ายยุวชน คนคุณธรรม
- กิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน
- กิจกรรมเครือข่ายผู้นำเยาวชน
- กิจกรรมโฮมรูม
- กิจกรรมสภานักเรียน
- กิจกรรมตามประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้เรียน
- กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในห้องเรียน
- กิจกรรมจิตสาธารณะ
- กิจกรรมชุมนุม / ค่ายอาสา
- กิจกรรมพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
- กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของครอบครัว และชุมชน

4.2 ตารางการวิเคราะห์ ด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

		ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณธรรม			
			การบูรณาการกับการเรียนการสอนกับรายวิชา	การบูรณาการกับรายวิชาเพิ่มเติม	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรม
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด					
๒.๑ รู้จักแยกแยะ สิ่งที่ดี-ชอบ/ชั่ว-ดี	๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำได้อย่างถูกต้อง	๑. ใช้สิทธิ์การเลือกตั้งสถานักเรียนและเสนอ แนวคิดในระบอบประชาธิปไตย ๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของโรงเรียน ครอบครัวและสังคม ๓. มีทักษะความถนัดด้านกีฬาในการเสริมสร้าง สุขภาพอนามัย ๔. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง ต่อครอบครัวและ สังคม ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	/	/	/	/

	๒.๑.๒ มีความคิดสร้างสรรค์ในการบอกถึง การกระทำ สิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี	๑. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และเป็น แบบอย่างที่ดีต่อเพื่อน ๒. แยกแยะการกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี	/	/	/	/
--	--	--	---	---	---	---

4
3

		ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณ			
			การบูรณาการกับการเรียนการสอนกับรายวิชา	การบูรณาการกับรายวิชาเพิ่มเติม	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด					
		๓. ตระหนักในสิ่งที่ควรทำ/ไม่ควรทำ ใน ชีวิตประจำวัน	/	/	/	/
	๒.๑.๓ ตัดสินใจใน การกระทำ สิ่งที่ต้องเหมาะสม	๑. มีส่วนร่วม มีภาวะผู้นำใช้สิทธิ์การเลือกตั้ง สถานักเรียนและเสนอแนวคิดในระบอบ ประชาธิปไตยอย่างถูกต้องเหมาะสม ๒. ตัดสินใจในการกระทำสิ่งที่ไม่ดี ๓. มีทักษะด้านกีฬาและผู้นำที่เป็นแบบอย่าง ที่ดี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ในการ	/	/	/	/

		เสริมสร้างสุขภาพ อนามัยให้ผู้อื่น				
	๒.๑.๔ ตระหนักรู้เท่าทันสิ่งเสพติด อบายมุข	๑. มีพฤติกรรมระมัดระวัง ไม่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น ๒. มีพฤติกรรมระมัดระวังในการชักจูงและ ปกป้องผู้อื่นให้ไม่เสี่ยงต่อสิ่งเสพติด	/	/	/	

4
4

		ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณ			
			การบูรณาการกับการเรียนการสอนกับรายวิชา	การบูรณาการกับรายวิชาเพิ่มเติม	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรม
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด					
		เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น				
๒.๒ ช่วยสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง	๒.๒.๒ มีจิตสาธารณะดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	๑. มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน ครูและผู้ปกครอง และชุมชน อย่างสร้างสรรค์ ๒. ดูแลรักษาความสะอาดในห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน ๓. อนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน	/	/	/	

	๒.๒.๓ ยกย่อง ชื่น ชม แสดง ความยินดีกับผู้ อื่น ด้วยความ จริงใจ	๑.ชื่นชมเมื่อผู้อื่นทำความดี	/	/	/	
--	--	------------------------------	---	---	---	--

4
5

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม - กิจกรรมสมุดบันทึกความดี

- กิจกรรมสถานักเรียน
- กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด
- กิจกรรมค่ายคุณธรรม
- กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมของหายได้คืน
- กิจกรรมโตไปไม่โกง
- กิจกรรมต้นไม้แห่งความดี
- กิจกรรม ๕ ส
- โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
- โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด
- โครงการโรงเรียนคุณธรรม
- โครงการโรงเรียนสุจริต
- โครงการโรงเรียนศีลห้า
- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ลูกเสือ / เนตรนารี
- กิจกรรมยุวชนจิตอาสา
- โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
- โครงการโรงเรียนสีขาว
- กิจกรรม บ้าน วัด ภัย โรงเรียน
- กิจกรรมตักบาตรทำบุญทุกวันพระ
- กิจกรรมนันทนาการ และกีฬา
- กิจกรรมการเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวอากาศ / ผู้บำเพ็ญประโยชน์ - กิจกรรมค่ายสิ่งแวดล้อม
- กิจกรรมคัดแยกขยะ
- กิจกรรมกิจวัตรประจำวัน
- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมจิตอาสา
- กิจกรรมสร้างสรรค์คนดีสู่สังคม
- กิจกรรมยุวทูตความดี
- โครงการจิตอาสาพระราชทาน
- กิจกรรมช่วยเหลือคนชราผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ
- กิจกรรม TO BE NUMBER ONE
- กิจกรรมศึกษา / สร้างแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน

[illegible]

4
7

			แนวปฏิบัติ	
			การ	
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	การ บูรณาการ กับการ เรียนการ สอน กับรายวิชา พื้นฐาน (8 กลุ่มสาระ)	
		ไปสู่เป้าหมายเพื่อการมีงานทำ ๗. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตาม ความ ถนัดและความสนใจของตนเอง เป็น อาชีพ สุจริต และส่งผลดีต่อชาติบ้านเมือง ๘. ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อตามความถนัด และ ความสนใจของตนเอง	/	/
	๓.๑.๒ ผู้เรียน บอก แนวทางในการ ประกอบ อาชีพในโลก ปัจจุบันได้	๑. บอกแนวทางในการประกอบอาชีพใน โลก ปัจจุบันได้ ๒. บอกวิธีการในการปฏิบัติตนสู่เส้นทาง อาชีพ ที่สนใจได้ ๓. อธิบายคุณสมบัติของบุคคลที่ตลาด แรงงาน ต้องการในศตวรรษที่ ๒๑	/	/

4
8

			การ บูรณาการ กับการ เรียนการ สอน กับรายวิชา พื้นฐาน (8 กลุ่มสาระ)
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	
จนสามารถเลี้ยง ตัวเองและ ครอบครัวได้	ประกอบ อาชีพที่ สนใจ ได้	ถนัดและสนใจได้อย่างมีเหตุผล ๔. อธิบายคุณลักษณะ ความสามารถ และ ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ การ ใช้ ชีวิตอย่างเป็นสุขและเป็นประโยชน์ได้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงาน ในระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ทั้งใน และ ต่างประเทศ ๕. ระบุสาขาในสถาบันให้สอดคล้องกับ อาชีพที่ สนใจ ๖. อธิบายแผนชีวิตของตนเองตามที่วางไว้ ได้ อย่างเหมาะสม ๗. มีสมรรถนะพื้นฐานในการประกอบ อาชีพที่ สนใจได้	/ / / / /

			แนวปฏิบัติ	
			การ	
			บูรณาการ	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	กับการ เรียนการ สอน กับรายวิชา พื้นฐาน (8 กลุ่มสาระ)
	๓.๒.๒ ผู้เรียน เข้า ร่วม กิจกรรมฝึก ทักษะอาชีพ ตามความถนัด และความ สนใจของตนเอง	๑. ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน ทักษะ อาชีพ ๒. เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ ตาม ความ ถนัดและความสนใจของตนเอง ๓. นำเสนอนิทรรศการผลการสืบค้นข้อมูล	/ / /

5
1

ตัวอย่างกิจกรรมด้านที่ ๓ มุ่งงานทำ-มีอาชีพ

- กิจกรรมโครงงานอาชีพ
- กิจกรรมก้าวแรกกับการแนะแนว
- กิจกรรมศักยภาพแห่งตัวตน
- กิจกรรมสถานศึกษาดี มีใกล้บ้าน
- กิจกรรมตลาดนัดอาชีพ
- กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมบริษัทสร้างการดี
- กิจกรรมชุมนุมสร้างพื้นฐานการมีงานทำ-มีอาชีพ
- กิจกรรมประกวดงานฝีมือและงานคหกรรม เช่น การทำอาหารไทย / ขนม ไทย / ผ้าบาติก / พานบายศรี
- กิจกรรมหลักสูตรเชื่อมโยงอาชีวศึกษา
- กิจกรรมการฝึกทักษะอาชีพครบวงจร
- กิจกรรม ๑ โรงเรียน ๑ ผลิตภัณฑ์
- กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน
- กิจกรรม อารยเกษตรสืบสาน รักษา ต่อยอด ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจ พอเพียงด้วย"โคก หนอง นา

แห่งน้ำใจและความหวัง"

- กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพ
- กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - กิจกรรมหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ
- กิจกรรมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
- กิจกรรมโครงการสะเต็มศึกษา (STEM Education)
- กิจกรรมชุมนุมเพื่ออาชีพ (Youtuber/Tiktoker /E-sport)
- กิจกรรมส่งเสริมเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
- กิจกรรมทวิศึกษา
- กิจกรรม แนะแนวสัจจร
- กิจกรรมการทัศนศึกษาแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการ
- กิจกรรมให้ความรู้โดยผู้ปกครอง ผู้เรียน ศิษย์เก่า ปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กิจกรรมการจัดนิทรรศการการจัดปายนิเทศ
- กิจกรรมเสี่ยงตามสาย
- กิจกรรมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการ (MOU) ⁵ 2

4.4 ตารางการวิเคราะห์ ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะ			
			การบูรณาการกับการเรียนการสอนรายวิชา	การบูรณาการกับการเรียนรู้รายวิชา	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะ

			า พื้นฐาน น (8 กลุ่ม สาระ)	เพิ่มเติ ม		
๔.๑ หน้าที่พลเมือง	๔.๑.๑ เคารพ และ ปฏิบัติ ตาม กฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของ สังคม ได้	๑. ตรงต่อเวลา ๒. ปฏิบัติตามกฎหมายของโรงเรียน ๓. เชื่อฟังพ่อแม่ และครูในโรงเรียน ๔. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสังคม ๕. ปฏิบัติตามวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ๖. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี	/ / / / / / /	/ / / / / / /	/ / / / / / /	/ / / / / / /
	๔.๑.๒ รู้จัก รับผิดชอบต่อ หน้าที่ มีความอดทน	๑. ช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่ง กันและกัน ๒. ไม่ทะเลาะ และใช้ กำลังในการ แก้ปัญหา	/ / /	/ / /	/ / /	/ / /

5
3

			แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะ			
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิช า พื้นฐาน	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ ป สอนก รายวิช า เพิ่มเติ ม	กิจก กรรม พัฒ นาผู้ เรียน น ก สูต ร	กิจ กรร มเส ริม ห้ ก ร

			น (8 กลุ่ม สาระ)			
	สามารถควบคุม อารมณ์ได้ มี น้ำใจนักกีฬา รู้จัก การ ให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกัน และ กัน	๓. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อ ต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการทำ งาน ๔. แก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ให้ สำเร็จตามเป้าหมายในระยะเวลาที่ กำหนด ๕. สังเกตและรับรู้อารมณ์ทางบวก และ ทางลบของตนเอง ๖. วิเคราะห์สาเหตุของอารมณ์ทาง บวก และทางลบของตนเอง ๗. ปฏิบัติตนในการจัดการอารมณ์ทาง ลบ และความเครียดได้อย่างเหมาะสม ๘. แสดงออกทางอารมณ์ทางด้านบวก และด้านลบได้อย่างเหมาะสม	/	/	/	/
			/	/	/	/
			/	/	/	/
			/	/	/	/
			/	/	/	/

5
4

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะ			
			การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า พื้นฐาน น (8	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า เพิ่มเติม ม	กิจก กรรม พัฒ นาผู้ เรียน น ก สู่ต ร	กิจ กรร มเส ริม ทั ล ก ร

		๘. ระบุความสำเร็จของตนเองที่ได้รับ และ มีความภาคภูมิใจ	/	/	/	/
		๙. ระบุแนวทางในการวางแผนชีวิต สู่ เป้าหมายด้านการเรียน ด้านการ ประกอบ อาชีพและด้านการดำเนิน ชีวิต	/	/	/	/
		๑๐. ตระหนักในคุณค่าของการ ช่วยเหลือ ผู้อื่น	/	/	/	/
		๑๑. สำนวญแวผู้เรียน YC ของตนเอง	/	/	/	/
		๑๒. อธิบายองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อนที่ปรึกษาและขั้นตอน เทคนิคการ ให้ คำปรึกษาเพื่อนได้	/	/	/	/
		๑๓. อธิบายแนวทางการพัฒนา บุคลิกภาพ ของตนเองได้				

5
6

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะ			
			การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า พื้นฐาน น (8 กลุ่ม สาระ)	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า เพิ่มเติม	กิจก กรรม พัฒ นาผู้ เรียน น ก สูต ร	กิจ กรร มเส ริม ห้ ก
		๑๔. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ส่งเสริม ให้ แสดงออกถึงลักษณะที่ดีของ				

		ตนเองได้				
	๔.1.4 สร้าง ความ ตระหนัก ในบทบาท หน้าที่ของการ อยู่ ร่วมกันในสังคม	๑. รับผิดชอบกับการกระทำของตน เอง ๒. รู้และปฏิบัติหน้าที่ของตน เองอย่าง ถูกต้อง ๓. ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้ อื่น ๔. ตั้งใจเรียนรู้ และทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จทันเวลาด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างได้ ๕. รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง	/	/	/	/
			/	/	/	/
			/	/	/	/
			/	/	/	/
๔.2 จิตอาสา	๔.๒.๑ เห็นแก่ ประโยชน์	๑. ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน อยู่เสมอ	/	/	/	/
			/	/	/	/

5
7

			แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลั			
องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิช า พื้นฐาน น (8 กลุ่ม สาระ)	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน รายวิช า เพิ่มเติ ม	กิจก กรรม พัฒ นาผู้ เรียน น ั้บ สูต ร	กิจ กรร มเส ริม ทั ก

	ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ ส่วนตน	๒. ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของ ส่วน ตน ๓. แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน และ ผลประโยชน์ส่วนรวม ๔. ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่าง ประหยัด คำนึงและเก็บรักษาดูแล อย่างดี	/	/	/	/
	๔.๒.๒ โน้มน้าว ให้ ผู้อื่นเข้า ร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ มีจิต อาสา ในการ เข้าไปมีส่วน ร่วมใน กิจกรรม	๑. พุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล และ น่าเชื่อถือให้เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อ ประโยชน์สาธารณะ ๒. สร้างกลุ่มแนวร่วมเพื่อสนับสนุน โน้มน้าวใจให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ ประโยชน์ สาธารณะ ๓. ชักชวนเพื่อนและผู้อื่นเข้าร่วม กิจกรรม เพื่อประโยชน์สาธารณะ	/	/	/	/

5
8

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้	แนวปฏิบัติในการส่งเสริมคุณลักษณะ			
			การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า พื้นฐาน น (8 กลุ่ม สาระ)	การ บูรณา การกับ การ เรียน การ สอน กับ รายวิชา า เพิ่มเติม ม	กิจก กรรม พัฒ นาผู้ เรียน น ก สู่ ศ ร	กิจ กรร มเส ริม ค ล

ส่วนที่ 5

ตัวอย่าง

แนวปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริม
คุณลักษณะผู้เรียน ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาใน
หลวงรัชกาลที่ ๑๐สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา

ตัวอย่างที่ 1

(1. บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน)

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

รหัสวิชา ท 21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กาพย์พระไชยสุริยา

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรง รักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข **มาตรฐาน ว ๑.๒** เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและออก จากเซลล์ความสัมพันธ์ของ โครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์และมนุษย์ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและ

2. ตัวชี้วัด

ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย
เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ส 2.1 ม.1/2 ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ว 1.2 ม.

1/18 ตระหนักถึงประโยชน์ของการขยายพันธุ์พืชโดยการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายแก่นเรื่องและข้อคิดของกาพย์พระไชยสุริยาได้
- 2) อภิปรายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศชาติได้
- 3) นำความรู้และข้อคิดจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 4) บอกคุณค่าของการปลูกป่าตามโครงการในพระราชดำริ

4.สาระสำคัญ

พระไชยสุริยาเป็นกษัตริย์ครองเมืองสาวัตถีบ้านเมืองอุดมสมบูรณ์จนกระทั่งเมื่อข้าราชการบริพารและผู้มี อำนาจพากันลุ่มหลงในอบายมุขและเที่ยวชมเหงราจรจนเดือดร้อนไปทั่ว ในที่สุดน้ำป่าก็ไหลบ่าท่วมเมืองจน ผู้คนล้มตาย ทุกคนทั้งสาวัตถีกลายเป็นเมืองร้างรวมทั้งพระไชยสุริยาได้พามเหสีและข้าราชการบริพารหนีลงเรือ ลำเภออกจากเมืองแต่ถูกพายุใหญ่พัดเรือแตก พระไชยสุริยากับนางสุมาลิวันน้ำไปขึ้นฝั่งแล้วนอนหลับไปใน

๖๓

ป่า พระดาบสเห็นว่าพระไชยสุริยาทรงเป็นกษัตริย์ที่ดี จึงเทศนาโปรดจนทั้งสองศรัทธาและบำเพ็ญธรรมจนได้ไปเกิดบนสวรรค์

โครงการอนุรักษ์สภาพป่าในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริที่สามารถนำไปเป็นแนวคิด เพื่อรักษาสภาพป่าที่ยังคงสมบูรณ์อยู่ พื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ทั้งยังพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ให้ มีอาชีพ และอยู่ร่วมอาศัยกับทรัพยากรป่าไม้อย่างสมดุล

5. สาระการเรียนรู้

1. กาพย์พระไชยสุริยา
๒. โครงการอนุรักษ์สภาพป่าในพื้นที่ต่าง ๆ (โครงการในพระราชดำริ)

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1) ความสามารถในการคิด
- 2) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้
ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

8. คุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

๒.๑ รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ/ชั่ว-ดี

๒.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำได้อย่างถูกต้อง

๒.๑.๒ สามารถสังเคราะห์การกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ดี

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี

๔.๑ หน้าที่พลเมือง

๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๙. แนวคิด/เนื้อหาที่บูรณาการ

วิชาภาษาไทย

- การตอบคำถาม สนทนา อภิปรายและแสดงความคิดเห็น
- การใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
- การแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- การระดมความคิดเห็นเรื่องบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศชาติ

วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๖๔

- การวิเคราะห์และตระหนักถึงประโยชน์ของการขยายพันธุ์พืชตามโครงการในพระราชดำริ

โครงการในพระราชดำริ

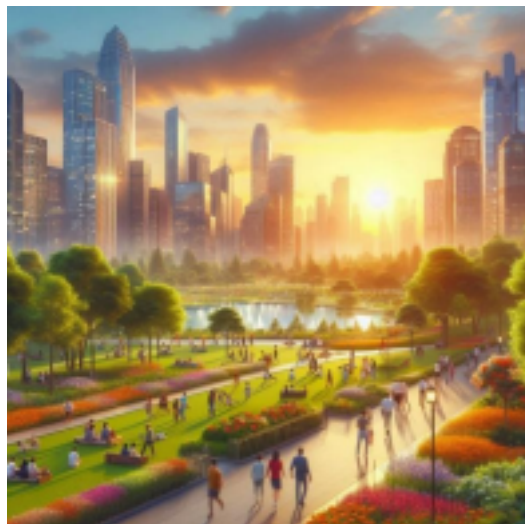
• โครงการอนุรักษ์สภาพป่าในพื้นที่อำเภอมวกก่อ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ, โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าในเขตป่าสงวน แห่งชาติ ป่าสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่, โครงการฟื้นฟูสภาพป่าไม้อำเภอ ไชยปราการ-เชียงดาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, โครงการพัฒนาป่าไม้อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สวน ป่าสิริกิติ์ ฯลฯ)

10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1) ผู้เรียนดูภาพเมือง 2 ภาพ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “เมืองสองเมืองนี้ มีความแตกต่าง กันอย่างไร และผู้เรียนมีความรู้สึกต่ออย่างไรบ้าง”

ภาพเมืองที่สงบสุข ภาพเมืองที่วุ่นวาย

๒) ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมจากการศึกษาวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาในช่วงก่อน โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- เมืองที่สงบสุขมีลักษณะอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
- เมืองที่มีแต่ปัญหาและความวุ่นวาย มีลักษณะอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
- เมืองสาวิตรีจากวรรณคดีมีลักษณะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ขั้นสอน

3) ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-5 คน โดยคัดเลือกหัวหน้า รองหัวหน้า เลขานุการ เพื่อระดม ความคิดเห็นสรุปแผนผังมโนทัศน์ โดยแบ่งหัวข้อในการวิเคราะห์อภิปราย ดังนี้

กลุ่มเลขที่ : เมืองสาวิตรีต้องมีผู้นำที่มีลักษณะอย่างไร เพื่อให้บ้านเมืองรอดจากภัยพิบัติ กลุ่มเลขคู่ : บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศชาติ ควรมีลักษณะอย่างไร (บูรณาการ กลุ่มฯ สังคมศึกษา)

๖๕

4) ตัวแทนกลุ่มเลขที่ 1 กลุ่ม และตัวแทนกลุ่มเลขคู่ 1 กลุ่ม ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร่วมอภิปราย และบันทึกสาระสำคัญลงสมุดของตนเอง

5) ผู้เรียนร่วมตอบคำถามเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นกับเมืองสาวิตรี ในประเด็นต่อไปนี้

- น้ำป่าเกิดขึ้นจากสาเหตุใด
- หากมีน้ำป่าไหลเข้ามาในเมือง ผู้เรียนจะมีป้องกันอย่างไร

(แนวคำตอบ การฟื้นฟูป่าไม้ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ)

- โครงการในพระราชดำริที่สามารถนำไปเป็นแนวคิดแก้ไขปัญหา ได้แก่โครงการใดบ้างและอย่างไร

(แนวคำตอบ เช่น โครงการอนุรักษ์สภาพป่าในพื้นที่อำเภอมก๋อย อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ, โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่, โครงการฟื้นฟู สภาพป่าไม้อำเภอ ไชยปราการ-เชียงใหม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ, โครงการพัฒนาป่าไม้อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สวนป่า สิริกิตี ฯลฯ) (บูรณาการกลุ่มฯ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

6) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถามหลักว่า “น้ำป่าที่ไหลมาในเมืองสาวิตรีเกิดขึ้นจากสาเหตุใด” (คำตอบที่คาดหวัง: ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับกาลกิณี 4 ประการ ได้แก่ 1.เห็นผิดเป็นชอบ 2.การไม่รู้บุญคุณ 3.การเบียดเบียนทำร้ายซึ่งกันและกัน 4.ความโลภ อันเป็นเหตุทำให้บ้านเมืองเดือดร้อน)

7) ผู้เรียนแต่ละคนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้รับและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง (ตอบอย่างน้อย 2 ข้อ) ลงสมุดรายวิชาของตนเอง และสื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

8) ผู้เรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม

๙) ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล ดังนี้

- แก่นเรื่องและข้อคิดที่ได้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา
- บอกคุณค่าของการปลูกป่าตามโครงการในพระราชดำริ
- บทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีของประเทศชาติ

11. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) ภาพเมืองที่สงบสุข
- 3) ภาพเมืองที่วุ่นวาย
- 4) แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. อธิบายแก่นเรื่อง และ ข้อคิดของกาพย์พระไชย สุริยาได้	- การตรวจการสรุป องค์ความรู้ที่ได้จาก การทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบตรวจการสรุปองค์ ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐

๖๖

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	การวัดและประเมินผล
2. อภิปรายบทบาทหน้าที่ ของพลเมืองดีของประเทศชาติได้	- การสังเกตการทำ กิจกรรมกลุ่ม	- แบบสังเกตการทำกิจกรรมกลุ่ม	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำความรู้และข้อคิดจาก เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา	- การตรวจงานในสมุด	- แบบตรวจงานในสมุด	- ตอบคำถามถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้			
ด้านคุณลักษณะอัน พึง ประสงค์ บอกคุณค่าของการ ปลูก ป่าตาม โครงการใน พระราชดำริ	- การตรวจการ สรุป องค์ความรู้ ที่ได้จาก การทำ กิจกรรมเป็น รายบุคคล	- แบบตรวจการสรุป องค์ ความรู้ที่ได้จาก การทำ กิจกรรมเป็นรายบุคคล	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐

๖๗

ตัวอย่างที่ ๒

(1. บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน)

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ค่านิยมและวัฒนธรรมไทย

รหัสวิชา ส 31101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สังคมไทย

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และ
ธำรงความเป็นไทย

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ
ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 3.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความ
รู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๗ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๕ พูดในโอกาสต่างๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจและเสนอแนวคิดใหม่

ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายบทบาทและจำแนกความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย
- 2) พูดนำเสนอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้
- 3) เขียนผังมโนทัศน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 4) บอกพฤติกรรมของตนเองที่แสดงออกถึงคุณค่าของการจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมี
เจตคติที่ดีต่อชาติไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. สารสำคัญ

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่อยู่สูงสุด องค์พระมหากษัตริย์ซึ่งถือเป็นจุดศูนย์กลางของ สถาบันนี้ เป็นพระประมุขของชาติ ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งความจงรักภักดี ทรงเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของ ประชาชน เป็นที่เคารพ รัก เทิดทูนอย่างสูงยิ่งของประชาชนชาวไทยทั้งประเทศ บทบาทที่สำคัญของ พระมหากษัตริย์ คือ ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของราษฎร ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความสืบเนื่องของสังคม ทรง เป็นอัครศาสนูปถัมภก ทรงมีส่วนสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ของราษฎรและทำให้การบริหารงานประเทศ เป็นไปด้วยดีทรงแก้ไขวิกฤตการณ์สำคัญของสังคมไทย ทรงส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ ทรงมีส่วน

๖๘

ส่งเสริมสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ทรงเป็นผู้นำในการพัฒนาและปฏิรูปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรง ศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในวงงาน ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนา และส่งเสริมแก้ไข ดัดแปลง วิธีการเป็นระยะเวลานาน เพื่อดูแลผลผลิตทั้งในพระราชฐานและนอกพระราชฐาน ซึ่งต้องทรงใช้พระราช ทรัพย์ส่วนพระองค์ในการดำเนินการทดลองจนกว่าจะเกิดผลดี

5. สารการเรียนรู้

1. บทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1) ความสามารถในการคิด
- 2) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ข้อที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้
- ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

8. คุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑.๓ มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๓.๒ การแสดงถึงความรักและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี

๔.๑ หน้าที่พลเมือง

๔.๑.๒ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีน้ำใจนักกีฬา

รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

9. แนวคิด/เนื้อหาที่บูรณาการ

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- บทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

วิชาภาษาไทย

- การตอบคำถาม สนทนา อภิปรายและแสดงความคิดเห็น
- การใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
- การแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

๖๙

10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ผู้เรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้
 - สถาบันหลักของสังคมไทย ได้แก่อะไรบ้าง
 - สถาบันหลักของสังคมไทยมีความสำคัญอย่างไร
2. ผู้เรียนเขียนบทบาทและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทยลงในกระดาษโพสต์อิท ให้ได้มากที่สุด และนำมาติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน
3. ผู้เรียนร่วมกันจัดจำแนกกลุ่มความคิดของความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย เช่น ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

ขั้นสอน

1. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 6 คน ร่วมสืบค้นและอภิปรายรายละเอียดของความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เชื่อมโยงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเขียนผังมโนทัศน์และนำเสนอโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เชื่อมโยงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร ด้านการประมง ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น
3. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผังมโนทัศน์ฯ หน้าชั้นเรียน และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ขั้นสรุป

๑. ผู้เรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ดังนี้
 - บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สอดคล้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย
 - ความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. นักเรียนเขียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม
 - บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่สอดคล้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย
 - ความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3. นักเรียนเขียนสมุดบันทึกความดีที่บ่งบอกพฤติกรรมของตนเองที่แสดงออกถึงคุณค่าของการจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีเจตคติที่ดีต่อชาติไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในระยะเวลา 1 สัปดาห์ ส่งครูผู้สอนในสัปดาห์ถัดไป

๗๐

11. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เว็บ

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือการวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ 1. อธิบายบทบาทและ จำแนกความสำคัญของ สถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อชาติไทย	- การตรวจการสรุป องค์ความรู้ที่ได้จาก การทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบตรวจการสรุปองค์ ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ 1. พุดนำเสนอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริได้	-การประเมินการนำเสนอหน้าชั้น เรียน	- แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐
2. เขียนผังมโนทัศน์โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	- การประเมินการเขียนสรุปผังมโนทัศน์	- แบบประเมินการเขียน สรุปผังมโนทัศน์	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ บอกพฤติกรรมของตนเอง ที่แสดงออกถึงคุณค่าของ การจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ และมีเจตคติที่ดีต่อชาติไทยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	- การตรวจการสรุป องค์ความรู้ที่ได้จาก การทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- แบบตรวจการสรุปองค์ ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐

ตัวอย่างที่ 3

(บูรณาการการกับรายวิชาเพิ่มเติม)

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การลำเลียงธาตุอาหาร

รหัสวิชา ว30248 ชีววิทยา2 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาศึกษา

ปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การลำเลียงของพืช

1. ผลการเรียนรู้

1.1 สืบค้นข้อมูล อธิบายความสำคัญของธาตุอาหารและยกตัวอย่างธาตุอาหารที่สำคัญที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช

1.2 การใช้ภาษาไทยในการสืบค้น ติดต่อสื่อสารได้ถูกต้องอย่างมีคุณธรรม

2. ตัวชี้วัด

-

3.จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (K)

3.1.1 สืบค้นข้อมูลและอธิบายเกี่ยวกับชนิดของธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริ

3.1.2 ใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสรุปสิ่งได้อย่างถูกต้อง

3.2 ด้านทักษะกระบวนการ (P)

3.2.1 ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ถูกต้องสมบูรณ์

3.2.2 ทำกิจกรรมที่แสดงถึงการศึกษาค้นคว้าและเขียนบันทึกตามรูปแบบของกิจกรรมอย่าง มีระบบ

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

3.3.1 ตระหนักถึงความสำคัญของพืชในโครงการพระราชดำริที่มีต่อและเห็นคุณค่าที่มีต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. สาระสำคัญ

พืชแต่ละชนิดต้องการธาตุอาหารที่ต่างกันทั้งชนิดและปริมาณ พืชได้รับธาตุอาหารจากดินผ่านทางรากแล้วเคลื่อนที่ไปยังส่วนต่าง ๆ ของพืชพร้อมกับการลำเลียงน้ำในไซเล็ม ความรู้เกี่ยวกับสมบัติของธาตุอาหารที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชในสารละลายธาตุอาหาร

พืชในโครงการพระราชดำริเช่น โครงการพัฒนาเกษตรหลวง ขุนวาง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผล โครงการหญ้าแฝก โครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เป็นต้น

ศาสตร์พระราชاةเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ โครงการปลูกหญ้าแฝกจะช่วยการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน รักษาความชุ่มชื้นในดิน เก็บกักตะกอนดินและสารพิษต่าง ๆ ไม่ให้ไหลลงในน้ำ ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่การอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนการฟื้นฟูดินและป่าไม้ให้สมบูรณ์ขึ้น

๗๒

5. สาระการเรียนรู้

1. การเคลื่อนที่ของธาตุอาหารเข้าสู่พืช

2. ความสำคัญของธาตุอาหาร

3. โครงการหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1) ความสามารถในการสื่อสาร

2) ความสามารถในการคิด

3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2) ซื่อสัตย์สุจริต

3) มีวินัย

4) มีจิตสาธารณะ

8. คุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

2.2 ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม

2.2.1 การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

ด้าน 3 มีงานทำ-มีอาชีพ

3.2 การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมั่งคั่งในที่สุด

3.2.1 จัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสู่เส้นทางอาชีพที่สนใจได้

3.2.2 ผู้เรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันได้

ด้าน 4 เป็นพลเมืองดี

4.1 หน้าที่พลเมือง

4.1.1 เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีของ สังคม
ได้

4.1.4 สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม

9. แนวคิด/เนื้อหาที่บูรณาการ

วิชาวิทยาศาสตร์

- การเคลื่อนที่ของธาตุอาหารเข้าสู่พืช
- ความสำคัญของธาตุอาหาร
- หย้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริ

วิชาภาษาไทย

- การตอบคำถาม สนทนา และแสดงความคิดเห็น
- การใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
- การนำเสนอ
- การแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

๗๓

10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการลำเลียงธาตุอาหารของพืชให้แก่ผู้เรียน
2. ครูแสดงภาพพืช 2 ภาพที่มีการเจริญเติบโตที่ต่างกันและถามคำถามผู้เรียนว่า “ผู้เรียนคิดว่าเพราะเหตุใดพืชทั้ง 2 ภาพนี้มีการเจริญเติบโตที่ต่างกัน”

3. ครูและผู้เรียนสนทนาร่วมกันถึงปัจจัยที่พืชต้องการเพื่อการเจริญเติบโต ได้แก่ น้ำ และแร่ธาตุในการดำรงชีวิตของพืช พืชจะนำน้ำและแร่ธาตุเข้าสู่ต้นได้อย่างไร มีแร่ธาตุอะไรบ้างที่มีผลต่อพืชให้ผู้เรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นสำรวจและค้นหา

ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ทำกิจกรรมมุ่งสู่อาชีพเกษตรกร โดยแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม ร่วมกันสืบค้นหาความรู้เรื่องการลำเลียงธาตุอาหารของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริจากใบความรู้และจากอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งระบุประโยชน์ของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริต่อการพัฒนาทรัพยากรดิน น้ำและป่าไม้

ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

1. สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันอภิปราย เรื่อง การลำเลียงธาตุอาหารของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริต่อการพัฒนาทรัพยากรดิน น้ำและป่าไม้
2. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปถึงการลำเลียงธาตุอาหารของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริต่อการพัฒนาทรัพยากรดิน น้ำและป่าไม้ **ขั้นขยายความรู้**
 1. ผู้เรียนตอบคำถาม
 - 1.1 พืชสามารถได้รับธาตุอาหารทางใบได้หรือไม่ (แนวคำตอบ พืชสามารถได้รับธาตุอาหารบาง ชนิดทางใบได้ โดยธาตุอาหารนั้นต้องอยู่ในรูปสารละลายที่มีส่วนผลสมของสารลดแรงตึงผิว ซึ่งช่วยในการ เคลื่อนที่ของธาตุอาหารเข้าสู่ใบ ธาตุอาหารจะเข้าสู่เซลล์ที่ใบของพืชจากการแพร่ผ่านคิวทิเคิลและปากใบ)
 - 1.2 ผู้เรียนคิดว่าพืชแต่ละชนิดต้องการธาตุอาหารในปริมาณที่เท่ากันหรือไม่ (แนวคำตอบ พืชต้องการธาตุอาหารแต่ละชนิดในปริมาณที่ไม่เท่ากัน ปริมาณธาตุอาหารที่พืชต้องการแตกต่างกันไปในแต่ละระยะการเจริญเติบโตและแตกต่างกันไปตามชนิดของพืช)

๗๔

ขั้นการประเมิน

1. ผู้เรียนทำกิจกรรมเกมบิงโก โดยเลือกใส่คำตอบลงในช่องตารางบิงโก ผู้เรียนอ่านคำถามจากสื่อ Power Point แล้วสลับกันตรวจโดยกากบาทลงในช่องตารางบิงโกที่มีคำตอบของคำถามนั้น คนใดกากบาทได้ครบตามแนวบิงโก (แนวนอน แนวตั้ง แนวทแยง) 3 คนแรกถือเป็นผู้ชนะ โดยระหว่างตอบคำถามครูและ ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมถึงความสำคัญและคุณค่าของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริที่มีต่อ ตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนเขียนสรุปความสำคัญและคุณค่าของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริที่มีต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

11. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 1) สื่อ Power Point เรื่องการลำเลียงธาตุอาหารของพืช
- 2) ใบความรู้
- 3) ใบบันทึกกิจกรรมรายกลุ่ม เรื่องการลำเลียงธาตุอาหารของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริ 4) เกมบิงโก เรื่องการลำเลียงธาตุอาหารของหญ้าแฝกและพืชในโครงการพระราชดำริ 5) ห้องสมุด

12. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
-----------------------	--------------	-----------------	-------------------

ด้านความรู้ 1. สืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับชนิดของ ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของหญ้าแฝก และพืชในโครงการพระราชดำริ 2. ใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสรุปสิ่งได้อย่าง ถูกต้อง	-การตรวจใบบันทึก กิจกรรมการเรียนรู้ - การสังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	-แบบตรวจใบบันทึก กิจกรรมการเรียนรู้ - แบบสังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 80 -ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ขึ้นไปร้อยละ 80
ด้านทักษะ/กระบวนการ 1. ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ถูกต้องสมบูรณ์ 2. ทำกิจกรรมที่แสดงถึงการศึกษาค้นคว้าและเขียนบันทึกตามรูปแบบ ของกิจกรรมอย่างมีระบบ	-การตรวจใบบันทึก กิจกรรมการเรียนรู้ - การสังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	-แบบตรวจใบบันทึก กิจกรรมการเรียนรู้ - แบบสังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	- ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 80 - ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ขึ้นไปร้อยละ 80